

MEHMET TUZA PAKPEN MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ e-GÜVENLİK PLANI

İnternetin gün geçtikçe ayrılmaz bir parça olarak hayatımıza girmesi, aynı zamanda içerdiği yararlar ve her yaş grubuna hitap eden yapısı, toplum kesimlerinin geniş bir katılımını da beraberinde getirmektedir. İnternetin her kesimi ilgilendirdiği kadar özellikle gençlere etkileri de üzerinde hassasiyetle durulması gereken bir konudur. Toplumun her kesimine etkileri olan internetin, gelişim dönemleri açısından bu etkilere olumsuz anlamda en açık konumdaki muhatapları gençlerdir.

Kullanım alanının her geçen gün gelişmesi ve çoğalması interneti vazgeçilmez bir unsur haline getirirken bu durum bir takım olumsuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bilinçli kullanıldığında pek çok avantaj sağlayan internet, diğer yönüyle de bağımlılık riskini ve bağımlılıkla birlikte gelebilecek tehlikeleri ve alışkanlıkları bünyesinde taşımaktadır.

İnternet bağımlılığını, psikolojik bir bağımlılık olarak tanımlayan Kandell ise özellikle gençleri riskli grup olarak değerlendirmiş ve internetin aşırı kullanımının sağlık, ilişki ve zaman yönetimiyle ilgili sorunlara neden olabileceğini vurgulamıştır.

İnternette gençleri bekleyen bir diğer sorun da siber zorbalık veya çevirim içi mağduriyettir. Siber zorbalık, teknoloji aracılığıyla bir kişiyi rahatsız etmek, taciz etmek, tehdit etmek, utandırmak veya hedef gösteren paylaşımların yapılmasıdır.

Gençler, sosyal ağ siteleri aracılığıyla; rahatsız edici, tehdit veya hakaret içeren mesaj ve içeriklerin paylaşılması, diğer insanların görmesini istemeyeceği fotoğraf, video veya görüntülerinin izinsiz paylaşılması, kendi hakkında dedikodu veya yalan içeriklerin mail veya sosyal ağlar aracılığıyla yayılmaya ve hesap şifresinin ele geçirilmeye çalışılması veya sahte bir hesap aracılığıyla (fake hesap) zararlı paylaşımların yapılması, tanıdığı veya tanımadığı kişiler tarafından yapılan mesaj saldırıları ve zararlı yazılımlar vasıtasıyla bilgisayar veya mobil cihazlarındaki kişisel verilerine erişilmeye çalışılması ve bu dosyaların paylaşılması şeklinde siber zorbalık çeşitleriyle karşılaşmaktadır. Özetle, tehditler, suçlamalar, küçük düşürmeye yönelik eylemler, birinin hesabını ele geçirmeye çalışmak, zorla yanıt almak için baskı kurmak ve mesaj saldırıları siber zorbalık örnekleri arasında en sık rastlananlarıdır. Ayrıca gençler, cinsel taciz veya cinsel içeriğe online olarak maruz kalma ile karşı karşıya kalabilirler.

Birçok ergen zorbalığa uğradığını ebeveynlerine dahi bildirmekten çekindiği için kaç ergenin bu duruma maruz kaldığını tespit etmek oldukça zordur. Ancak, siber zorbalığın yaygınlığı ile ilgili son dönemde yapılan araştırmalar, yaklaşık olarak **4 ergenden 1'inin** siber zorbalığa maruz kaldığını ve **6 ergenden 1'inin** de başkasına siber zorbalık yaptığını kabul ettiğini göstermektedir

Yapılacaklar: Okulumuzda siber zorbalık ve world wide web' deki sınırsız içeriğin olumsuz etkilerinden gençlerimizi korumak için öncelikli olarak öğretmenler, öğrenciler ve aileler arasında web kanalıyla karşılaşılabilecek olumsuzlukların tartışılabileceği ortamlar oluşturulmalı, bu konuda farkındalık yaratılmalıdır. Siber zorbalık ve diğer sorunlarla mücadelede okulumuz personeli, öğrenciler ve velilerin ortak bir anlayış geliştirmeleri sağlanmalı, mücadele ilkeleri belirlenmeli ve bu ilkeler doğrultusunda ortak hareket edilmelidir. Okulumuzun öğrencilerinin ebeveynlerini teknoloji kullanımı konusundaki bilgi ve becerilerini artırmaya yönelik eğitimler düzenlenmelidir. Okulumuzda zorbalıkla mücadele programı geliştirilerek çeşitli derslerde bu

programa yer verilmelidir. Bu derslerde öğrencilerimize siber zorbalığın hedefi olan arkadaşlarını nasıl fark edebilecekleri öğretilmelidir. Öğrencilerimize aynı zamanda siber zorbalığa seyirci olmamaları, gözledikleri zorbalığı yetişkinlere bildirmeleri öğretilmelidir. Okulumuzda okul personeline, öğrencilere ve velilere medya okuryazarlığı konusunda

Okulumuzda dünyanın çeşitli ülkelerinde uygulanan okul ve kütüphanelerin, bilgisayarları için zararlı içerikleri filtreleyen ve bloke eden FATİH PROJESİ kapsamında internet güvenliği programı kullanılmaktadır .Bunun yanı sıra öğrencilerin mobil cihazlarındaki kendi özel internet ağlarını kullanarak yaptıkları paylaşımlar ve girdikleri sitelerden sorumlu olmalarını sağlayacak hem öğrencilerin hem de ailelerinin okul içinde internet kullanımı konusunda "SORUMLU İNTERNET KULLANIM SÖZLEŞMESİ " ni imzalamaları sağlanacaktır.

E GÜVENLİK POLİTİKAMIZ

Ülkemizde 42 milyon aktif sosyal medya kullanıcısının 36 milyonu, sosyal medyaya mobil cihazlarından ulaşıyor. İnterneti, insana bu kadar yakınlaştıran cihazlar, internette gelebilecek riskleri de aynı oranda insana yaklaştırmış oluyor. İnternetin özgür, gizemli ve kolay erişilebilir dünyası özellikle genç nesli gerçek hayattan izole edip yalnızlaştırırken, vaktin kontrolsüzce geçirilmesine de sebep olmaktadır.

Duygu ve düşünceleri ifade etmenin en kolay yolu olarak kabul edilmesi, gerçek hayatta kurulamayan ilişkilerin daha rahat kurulabilmesine imkân sağlaması, eğlenmek, sosyalleşmek ve özellikle harcanabilir gelir düzeyinin azlığı sebebiyle internete mecbur kalma gibi faktörler bugün insanları günümüzün kitle iletişim medyasından biri olan sosyal medyaya bağımlı kılmaktadır.

İnternet, her ne kadar sanal bir dünya olsa da, gerçek bir hayatın içerisinde konumlanmakta ve etkileri de doğrudan hayatla ilişkili olmaktadır. Bu yüzden internetin günlük hayattan bağımsız bir konumda olduğunu düşünmek son derece yanlıştır. Aktif rol alan konumunda insanın olduğu her alanda, olumlu ve olumsuz sonuçlar da yine insan ve insan topluluğu üzerinde etkili olacaktır. Bu anlamda internetin toplum kesimlerinin her birine ve bir bütün olarak topluma bir şekilde etki ettiğinden söz edilebilir. Bunlar kimi zaman hayatı kolaylaştıran, hızlandıran ve insanları daha mutlu kılan faydalar olabildiği gibi, kimi zaman da dönüştüren, zarar veren ve sosyal düzeni bozan etkiler olarak ortaya çıkmaktadır.

Son yıllarda bazı çevrimiçi oyunların etkisiyle çocukların ruhsal ve fiziksel sağlığının bozulması, ebeveynlerinin çaresiz ve mutsuz olmasına neden olan dehşet verici haberlerle sıklıkla karşılaşmaktadır. Yahut gençlere farklı yollarla tuzak kurarak siber zorbalık yapılması haberleri artık yakın çevremizde de sık sık duyulmaktadır.

Bütün bu tehlikelerden öğrencilerimizi, çocuklarımızı ve gençlerimizi korumada ilk akla gelen yol, onları internet ortamından tamamen uzak tutmaktır. Ancak hızla gelişen teknolojiler göz önünde bulundurulduğunda bu seçenek pek de mümkün olmamaktadır. Bu yüzden interneti tamamen yasaklamak yerine daha akılcı çözümler bulmak gerekmektedir. Bu konuda alınabilecek en gerçekçi tedbir, gençlerimizin internet kullanımı konusunda bilinçli olması ve güvenli internet kullanımı hakkında doğru davranışı alışkanlık haline getirmelerinin sağlanması olacaktır.

Bütün bu tespitler doğrultusunda, okul politikası olarak öğrencilerimizi internet ortamının tehlikelerinden ve zararlarından koruyabilmek için akılcı planlar yapıp, kararlı bir şekilde uygulamaya geçiririz. Okul politikamız şu şekildedir:

OKULUMUZDA ALINAN ERGENLERE YÖNELİK e GÜVENLİK ÖNLEMLERİ

Hem e-twinning portalına üye olan öğrencilerimize hem de rehberlik sınıflarımızdaki tüm öğrencilere medya okur-yazarlığı ve güvenli internet kullanımı konularına güncel bilgiler verilmektedir.

Okul personelimize, öğrencilerimize ve ailelerine bilinçli internet kullanımı ve medya okur-yazarlığı konusunda seminerler verilmektedir.

Meslek dersleri ve İngilizce derslerinde e güvenlik konusuna müfredattaki konularla ilişkilendirilerek öğrenilmektedir.

Okulumuz Rehber Öğretmenleri sene de 1 kez velilere ve öğrencilere medya okuryazarlığı ve güvenli internet kullanımı ile ilgili seminer vermektedirler.

Fatih projesinin yürütülmesi ve sürdürülmesi aşamasında teknolojinin etkili ve güvenli sağlanması için güvenli internet ağı mevcuttur.

MEB' e bağlı okullarda elektromanyetik kirliliğe ve internet güvenliğine önem verilmektedir.

Öğrencilerimizin ailelerine yönelik bilinçli internet kullanımı ve çocuklarının internet kullanımlarının sınırlandırılması hakkında eğitimler yapılmaktadır.

İnternetin güvenli kullanımı aynı zamanda devletimizin de politikasıdır. Türk Telekom buna yönelik güvenli internet paketi sunmaktadır.

Eğitim- öğretim yılı boyunca düzenlenen okul-aile birliği ve veli toplantılarında velilere öğrencilerimizin cep telefonu ve internet kullanımının sınırlandırılması ve okulda cep telefonu kullanımı konularında bilgi verilmektedir.

Evlerde limitli internet paketleri ve güvenli internet kullanımına dair rehberlik yapılmaktadır.

Gençlerin boş vakitlerini değerlendirebileceği yararlı uğraşlarla meşgul olabileceği mekânlar (sosyal tesis,kütüphane, spor salonu, gibi) oluşturulmaktadır. Böylece öğrencilerimiz boş zamanlarını internette amaçsız ve faydasız bir şekilde harcamaktan kurtarılmış olmaktadır.

Öğrencilerimizle aktif olarak katılacakları pek çok sosyal proje ve etkinlik yaparak gençlerimizin zamanlarını yararlı etkinliklerle doldurmaya çalışılmaktadır.

Ebeveynleri internette denetim yolları, güvenli internet kullanımı, teknolojik gelişimler hakkında bilinçlendirmek, gereken uygulamaları geliştirmek ve yaygınlaştırmak amaçlı seminerler düzenlenmektedir.

CEP TELEFONU KULLANIMI

Okul ve derslik sınırları içinde öğrenci tarafından cep telefonu sadece ders etkinliği uygulamaları sırasında öğretmenin kontrolünde ders aracı olarak kullanılabilir. Bu durum dışındaki kullanımlara izin verilmez.

Her eğitim öğretim yılı başında düzenlenen okul-aile birliği toplantılarında okulda öğrencilerin cep telefonun okula getirilmemesi konusunda kararlar alınır ve sene boyunca bu kurallara uyulur.

Derslerde öğrencilerin cep telefonları okul giriş saatinde toplanıp idarenin gözetiminde muhafaza edilmekte, çıkış saatinde öğrenciye teslim edilmektedir. Okul sınırları içinde öğrencilerin okul internet ağının şifresine ulaşım wi-fi bağlantısına erişmesi yasaktır.

Her eğitim-öğretim yılının başında ortasında ve sonunda olmak üzere yapılan kurul toplantılarında e güvenlik ve okul güvenliğini sağlamak amacıyla cep telefonu kullanım politikası ile ilgili değerlendirme amaçlı öğretmenlerle tartışmalar yapılır.

OKULUMUZDA VIDEO YA DA FOTOĞRAF ÇEKİMİ VE YAYINLANMASI

Okul idaresinin okul tarafından düzenlenen çeşitli program ve etkinliklerde görevlendirdiği öğrenciler dışında okulumuz bahçesi, derslikleri, koridorları ve kantininde izinsiz video ya da fotoğraf çekilmesi ve paylaşılması yasaktır.

Okul idaresince görevlendirilen kişilerin öğrencilerin çektiği fotoğraf ya da videolar okulun resmi web adresinde ve okul sosyal medya hesaplarında fotoğraf ya da videolarda bulunan öğrencilerin velilerinin yazılı izinleri dahilinde yayınlanabilir. Öğrencisi için onay vermeyen velinin öğrencisi ile ilgili fotoğraf ya da video yayınlanamaz.

Okulumuz öğrencilerine her eğitim öğretim yılı başında güvenlik ile ilgili anket uygulanmaktadır ve sonuçları Rehber Öğretmenler tarafından değerlendirilmektedir.

Resim ve videoları yayınlanan öğrencilerin kişisel bilgilerine kesinlikle yer verilmez. Video konferanslarda da tüm e güvenlik tedbirleri alınmaktadır.

OKUL PERSONELİ

Okulumuzda alınan e Güvenlik tedbirleri ve uygulanan programlar tüm okul personelini kapsamaktadır. Bu nedenle yapılan tüm e Güvenlik faaliyetleri ve seminerlerine okul personeli de dahil edilmektedir. Paydaş Kurumlar tarafından verilen eğitimlere okul personeli de davet edilmektedir.

European schoolnet (www.eun.org) eğitimleri, okul rehber öğretmenleri tarafından verilen eğitimler, online safety MOOC eğitimleri, eTwinning mesleki gelişim portalı eğitim ve etkinlikleri, okulun tüm personeline güvenli ve sorumlu internet kullanımı gibi konular hakkında bilgi verilmektedir.

Okulumuzda her yıl güvenli internet günü kutlanmaktadır. Hafta boyunca seminerler, tanıtıcı afişler ve webinarlara etkin katılım sağlanarak hem okulumuz eğitim kadrosuna hem de öğrencilere farkındalık, bilinç ve güvenli internet kullanma davranışı kazandırmaya çalışmaktayız.

Daha Güvenli İnternet Merkezi (gim.org.tr) - Safer Internet Center'ın resmi sayfası.<http://guvenlinet.org.tr/tr/>

Güvenli Web (guvenliweb.org.tr) - çevrimiçi güvenlik konuları için farkındalık portalı.

Güvenli Çocuk (guvenlicocuk.org.tr) - 13 yaşından küçük çocuklar için oyun ve eğlence portalı.

İhbar Web (ihbarweb.org.tr) - yasadışı içerik için telefon hattı.

İnternet BTK (internet.btk.gov.tr) - İnternet ve BT yasası konusunda farkındalık portalı.

SID Page (gig.org.tr) - Daha Güvenli İnternet Günü Türkiye'de resmi sayfası.

Veli ve öğrencilere tanıtılmış buralardaki eğitici ebeveyn ve öğrenci bilgilendirici videoları ,sunuları izlenmiştir.Okumuzda çeşitli web2 araçları kullanılarak sunular hazırlanmıştır.

<http://guvenlinet.org.tr/tr/> sayfasından bilgi amaçlı faydalanılmıştır.